

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ Κ. ΝΤΟΥΜΕΡΓΚ

Ἡ κόρη τῆς προδομένης

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

—'Οτι ἕκανα, ἦταν τάχα γιὰ τὸ καλὸ τῆς Κλάρας; Θὰ εἶνε τάχα εὐτυχισμένη, ὅταν αὐτὴ ἡ μικρὴ πανούκλα ἡ Μάττυ, θὰ βρισκεται σ' αὐτό; 'Ασφαλῶς θὰ ἔχη ὅλες τὶς ἀπολαύσεις, πού εἶναι ὁ πλοῦτος, μὰ μὲ τὴν ἰδιουγκρασία τῆς, αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν λογαριάζονται διόλου καὶ σίγουρα δὲν θὰ μποροῦν νὰ ἐπαυλοῦσιν τὶς ἠθικὲς πληγές, πού θ' ἀνοίξουν στὴν καρδιά τῆς... Θὰ ἦταν ἴσως προτιμότερο ν' ἀφήσω τὴν κατάστασι ὅπως εἶνε. Καί γιὰ μένα θὰ ἦταν αὐτὸ καλύτερο... 'Εδῶ θὰ εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ τὴ βλέπω... 'Ω! ὄχι καὶ συνά... Μὰ πάντως φοβᾶμαι αὐτὴ τὴ μικρούλα γόσσα... 'Εξ ἄλλου, ἡ ἀλληλογραφία μας, πού τόσο μοῦ ἄρεσε, θὰ διακοπῇ. 'Ασφαλῶς φέρθηκα ἀνόητα... Δεν μοῦ μένει τώρα τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ εὐχόμεαι ν' ἀποτύχῃ ὁ Φρανσουᾶ ντὲ Κομπέρ σὺν τὸν δῖάθημά του!...

VIII

Τὸ μικρὸ σπίτι τοῦ Μεσόφι, σὺν ὁποῖο καθόταν ἡ Κλάρα, ἐπρόκειτο νὰ νοικιαστῇ. Μία οἰκογένεια ἐμπόρων ἀπὸ τὴ Φλωρεντία, ἡ ὁποία ἠθέλε νὰ παραθερίσῃ σ' ἕνα μέρος γαλιῆνο καὶ κοντινὸ στὴν πόλι, τὴν εἶχε ἐπισκεφθῇ τὴν περασμένη μέρα κι' εἶχε ἀποφασίσει σχεδόν, νὰ τὸ νοικιάσῃ, λέγοντας ὅτι θὰ εἶδνε ὀριστικὴ ἀπάντησι 'ἔπειτ' ἀπὸ δύο μέρες.

Γι' αὐτὸ, σήμερα, ἡ Κλάρα, ἀφοῦ προσευχθῆκε γιὰ νὰ κἀν θάρρος ἄρχισε μὴ ἐργασία, τὴν ὁποία ἀπὸ μέρες τώρα ἀνάβαλε. Ἐπρόκειτο νὰ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ χαρτιά, πού ἦσαν ἀπὸ τὸν μακαριτὴν παπποῦ τῆς καὶ νὰ κἀν θῶσ δὲν εἶχαν καμιά χρῆσιμότητα.

Ἐπὶ ἕκαμε αὐτὴ τὴ δουλειά, δάκρυα κυλοῦσαν στὰ γλωσσισμένα τελευταία μάγουλά τῆς. Μέσα σ' ἕνα συρτάρι, βρῆκε μίαν φωτογραφία, πού παριστάε τὸν πατέρα τῆς καὶ τὴ μητέρα τῆς, τρυφερὰ ἀκουμπισμένους τὸν ἕνα στὸν ἄλλο κάτω στὸν κῆπο. Ἦταν ἡ πρώτη φορά, πού ἔβλεπε πορτραῖτο τοῦ κ. ντὲ Κομπέρ, γιὰτὶ ὁ παπποῦ τῆς εἶχε κἀνει αὐτὰ, πού ἡ κόρη τῆς εἶχε κρατήσει μέχρι τοῦ θανάτου τῆς. Αὐτὸ μόνον εἶχε φυλάξει γιὰτὶ χωρὶς ἄλλο τοῦ ἔλεψε τὸ θάρρος νὰ καταστρέψῃ καὶ τ' ἀγαπημένα χαρακτηριστικά τῆς 'Αντζολίνας.

Ἡ πρώτη κίνησι τῆς Κλάρας ἦταν νὰ γυρίσῃ ἄλλοῦ τὰ μάτια τῆς ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ πατέρα τῆς. Μὰ ἀμέσως κοκκίνισε ἀπὸ ταραχὴ καὶ μετάνοια. Σκέφτηκε ὅτι μίαν καλὴν χριστιανὴν δὲν ἔπρεπε νὰ μνησικακῇ ἐναντίον κανενός.

Καὶ προσάθεσε νὰ κυττάξῃ τὴν φωτογραφία. Βλέποντας λοιπὸν τὸ λεπτὸ χαμογελαστὸ πρόσωπο τοῦ Φρανσουᾶ ντὲ Κομπέρ, τὸ γλυκὸ καὶ ἀξιογάπητο, μὰ ἀναποφάσιστο καὶ χωρὶς βάθος βλέμμα του, συλλογίστηκε:

—Μοῦ φαίνεται πὼς ἀν ἦμου στὴ θεοσι τῆς μητέρας μου, θὰ καταλάβαινα ἀμέσως τί ἄνθρωπος ἦταν πραγματικῶς.

Γιατὶ ὅμως, ἐκείνη τὴ στιγμή, ἡ εἰκόνα τοῦ Τζιλ ντὲ Σέμπρ, παρουσιάστηκε στὸ μυαλό τῆς; Γιὰ ποῖο λόγο ἄρχισε νὰ συγκρίνῃ μέσα στὴν σκέψι τῆς τοὺς δύο ἄνδρες;

Βέβαια, ἐπὶ πρώτης ὄψεως ἡ φυσιογνωμία τοῦ Φρανσουᾶ ντὲ Κομπέρ, ἔτσι ὅπως τὴν ἔβλεπε ἡ Κλάρα, ἦταν λιγώτερο ἀνησυχητικὴ ἀπὸ τὴν αἰνιγματικὴν φυσιογνωμίαν τοῦ νεαροῦ συγγενεοῦ του μὲ τὸ χαιδευτικὸ, μὰ καὶ σαρκιστικὸ βλέμμα τῆς καὶ μὲ τὸ εἰρωνικό τῆς χαμόγελο. Μὰ ἡ Κλάρα εἶχε γνωρίσει τὸν Τζιλ καὶ τὸν θεωροῦσε ἱκανὸ, ὄχι μόνον νὰ φανῇ εἰλικρινὴς καὶ σταθερός, μὰ ἀκόμα καὶ καλός. Εἶχε διαβάσει μέσα στὰ μάτια του, ἀπ' τὰ ὁποῖα εἶδωμεν ὅταν βρισκόταν μαζὺ τῆς τὴ συνηθισμένην τους εἰρωνείαν, περισσότερην ὁσβαρότητα, ἀπ' ὅση εἶδεινε τὸ παρουσιαστικὸ του καὶ τὴν πραγματικὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀνυψώσῃ κάπως τὴν ψυχὴ του. Ἐπὶ πλέον, εἶχε καταλάβει πὼς ἦταν ἄνθρωπος μὴ χαρακτήρα κι' ὅτι τὴν ἠμέραν πού θ' ἀποφάσισε νὰ μὴ ὀριστικὰ στὸν καλὸ ἄρμονο, ἔα ἔμενε ὡς τὸ τέλος, χωρὶς νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ τὴ γνώμη τοῦ κόσμου.

Τὰ βλέμματα τῆς Κλάρας ἔπεσαν σὲ μίαν ἐπιστολήν πού ἦταν

κοντὰ τῆς σ' ἕνα τραπεζάκι, μίαν ἐπιστολήν, πού ὁ κ. ντὲ Σέμπρ εἶχε στείλει στὸν σιγιόρ Νεράντι, λίγες μέρες μετὰ τὴν ἀναχώρησι του ἀπὸ τὸ Μεναφι. Ἦταν πολὺ χαριτωμένη αὐτὴ ἡ ἐπιστολή, ἔλαμπε ἀπὸ πνεῦμα κι' ἀφῆνε νὰ φαίνεται ἡ συμπάθεια, πού ὁ παπποῦς κι' ἡ ἐγγονὴ τού εἶχαν ἐμπέσει στὸ Τζιλ. Στὸ τέλος πρόσθετε μερικὰ λόγια συμπάθειας γιὰ τὴν Κλάρα καὶ τὴ διαβεβαίωνε ὅτι θὰ ἔμενε πάντα πιστὸς στὴν ἀνάμνησι τῆς.

Καί ὡς τότε, πράγματι, δὲν τὴν εἶχε λησμονήσει. Ἡ ἀπόδειξι αὐτοῦ βρισκόταν μέσα στὶς ἐπιστολές του, πού τὶς φύλαγε σὲ μίαν γωνίαν τοῦ ντουλαπιού τῆς καὶ πού τὶς ξαναδιάβαζε συχνά. Τὸ ὄψος τοῦς ἦταν τόσο γοητευτικὸ. Ἐπὶ πλέον, εἰνωθε μίαν μεγάλη γλυκύτητα γι' αὐτές τῆς διακριτικὲς ἐκδηλώσεις φιλίας, πού τῆς ἔδινε ὁ ἐξάδελφός τῆς ἀπὸ τὴ Γαλλία. Κι' ἡ μὴν τῆς χαρὰ τὸν τελευταῖο καιρὸ, ἦταν νὰ τοῦ γράφῃ.

Μὰ πόσο θὰ βαστούσε αὐτὸ; "Ὅλα περνοῦν, ὅλα ξεχνιοῦνται καὶ συχνὰ κι' αὐτὴ ἀκόμα ἡ φιλία. Ὁ Θεὸς μόνονα μένει φίλος αἰώνια πιστὸς κι' ἡ Κλάρα, μέσ' στὴν ἀπόντων τοῦ πόνου τῆς, εἶχε στηριχθῇ σ' αὐτὸ μόνον.

Ὡστόσο, τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας, καθὼς ἔβγαине ἀπὸ τὸ κοιμητήριο, αἰσθάνθηκε τὴν καρδίαν τῆς νὰ σφιγγεταί μὲ περισσότερον πόνο, νοιώθοντας τὸν ἑαυτὸ τῆς τόσο μόνον, χωρὶς κανένα συγγενὴ κοντὰ τῆς... Καὶ δὲν ἦρθε τότε στὸ μυαλό τῆς ἡ σκέψι τοῦ πατέρα τῆς, μὰ τοῦ Τζιλ, τοῦ ὁποῖου ἡ συμπάθεια τῆς ἦταν ἐκείνη τὴν ὥραν περισσότερο γλυκίαν ἀπὸ ποτὲ. Μετενόησε μάλιστα, πού δὲν τοῦ εἶχε ἀναγγεῖλει ἀμέσως τὸ θάνατο τοῦ παπποῦ τῆς.

Ποῖος ἔξερει; "Ἰσως ὁ Τζιλ νὰ ἔκανε τὸν κόπο νὰ πάσῃ ἀπὸ Μεναφι γιὰ νὰ παρευρεθῇ στὴν κηδείαν ἐκείνου, πού στὶς ἐπιστολές του τὸν ἀποκαλοῦσε μὲ πολλὴν συμπάθεια: «Γιὰτὶ μὴ μοῦ φιλεῖ!...»

Μὰ ὅταν ἀσέφθηκε τὸ πρᾶγμα καλύτερα, ἡ Κλάρα εἶπε μέσα τῆς, πὼς καλὰ εἶχε κάνει, πού δὲν τὴ λεγόγραφησε. Ἡ ἐλαφρὰ παρηγορία, πού θὰ τῆς ἔφερε ἡ παρουσία τοῦ Τζιλ, θὰ ἦταν πολὺ ἐφήμερη καὶ θὰ τὴν ἔκανε χωρὶς ἄλλο κατόπι νὰ νοιώθῃ πὸ σκληρὴ τὴ μοναχίαν τῆς.

Περιέμενε ὅμως τώρα μὲ ἀγωνία γράμμα του. Σὲ λίγο, ὁ γραμματοκομιστὴς θὰ περνοῦσε κι' ἔλπιζε νὰ τῆς φέρῃ ἐπιστολήν του.

'Ἐξαφνα, ἕνα χτύπημα τοῦ κουδουνιοῦ τῆς ἐξώπορτας, δέκομε τὶς ὁκέψεις τῆς Κλάρας—ἕνα χτύπημα ἑλαφρὸ, ἀνδισταχτικὸ.

Ἡ νέα κόρη συλλογίστηκε: «Θὰ εἶνε ὁ ταχυδρόμος!» καὶ κατέβηκε γρηγορὰ κάτω.

—'Ὅχι, δὲν ἦταν ὁ ταχυδρόμος... Καθὼς ἡ Κλάρα ἀνοίξει τὴν πόρταν, παρουσιάστηκε μπροστά τῆς ἕνα κύριος καμιά πενήνταριά χρόνων, μὲ ἀριστοκρατικὸν παρουσιαστικὸν πού φοροῦσε μίαν πλούσιαν γούνα. Ἦταν κατάχλωμος κι' ὅταν εἶδε μπροστά του τὴ νέα κόρη, σὸ κατῶφλι τῆς ἀνοιχτῆς πόρτας, τὸ πρόσωπο του πήρε μίαν ἔκφρασι σχεδόν τρομαγμένην.

—Ἡ 'Αντζολίνα! τραύλισε.

Ἡ Κλάρα, ἀκούοντας τὴν ἀναφάνησι αὐτῆς, ἀνατήρησε ἀπότομα κι' ἔκανε δύο βήματα πίσω. Σ' αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, μὲ τοὺς λίγο γυρτοὺς ὄμους, μὲ τὰ γκριζὰ μαλλία, μὲ τὸ ἑλαφρὰ ρυτιδωμένον πρόσωπο, εἶχε ἀναγνωρίσει τὸ χαριτωμένον ἔσθλο νεὸ, τὸ ὁποῖον ἔβλεπε πρὸ ὀλίγου τῆς φωτογραφίας κοντὰ στὴ μητέρα τῆς.

Γιὰ μερικὲς στιγμὲς κυττάχτηκαν. Ὁ Φρανσουᾶ ντὲ Κομπέρ—γιατὶ αὐτὸς ἦταν—ριγοῦσε ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια. Ἡ Κλάρα, ἀκίνητη ἀπὸ τὴν κατάπληξι τῆς, ἀναρπύτοταν μῆπως ὄνειρεται.

—Θὰ ἦθελα νὰ σὲ μιλήσω, κόρη μου! εἶπε ἐπὶ τέλους, μὲ φωνὴν τρεμάμενην ὁ βαρώνος.

Ἡ Κλάρα ἀνέκτησε ἀμέσως τὴν μηχαναίαν τῆς. Τὸ ὄρασι κεφαλῆ τῆς ἀνορῶθηκε περιφάναν, καθὼς ἀπαντοῦσε, κάνοντας μερικὰ βήματα πρὸς τὴν πόρταν τῆς σάλλας:

—Εὐαρεστηθῆτε νὰ μῆτε ἐδῶ, κύριε. Μὰ κάτω ἀπὸ τὴν προσποιητὴν αὐτὴ γαλήνη, ποιά συναισθη-

ματα άγρια την τάραζαν μπροστά στην εαφνική αυτή εμφάνισή. Ποτέ άλλοτε, όσο έκαιε τη στιγμή, η Κλάρα δεν είχε καταλάβει τόσο ή ερηκευτική επίδραση, γιατί αυτή μόνο την είχε έμποδισέ ν' άπαντήσει στον πατέρα της: «Δέν σάς γνωρίζω!»

Η χλωμάδα του κ. Φρανσουά ντε Κομπέρ μεγάλωσε άκόμα περισσότερο, καθώς άντικρουσε τη μικρή σάλλα, που ήταν, όπως την είχε άρτήσει άλλοτε... Σ' αυτό έκει τό τραπέζι, έτριωναν ό σινιέρ Νεράντι, ή 'Αντζολίνα κι' αυτός. Κοντά σ' εκείνο τό παραθυρό, ή 'Ατζολίνα κι' αυτός, μηρητευμένοι κι' έπειτα νεαροί αύγουοι, κουβέντιαζαν πολύ συχνά. Σ' αυτό τό μεγάλο βάζο, ή νέα γυναίκα έβαζε συχνά τά λουλούδια, που της έφερνε από τη Φλωρεντία.

Όλα κεί μέσα του άναόφερναν ζωντανή την άνάμνησι της έγκαταλελειμένης αύζουγο. Καί, περισσότερο' άπ' όλα, του την έφερνε αυτή ή νέα κόρη, που ήταν μπροστά του, ή τόσο όμοια μέ την 'Αντζολίνα, ώστε, μόλις την είδε, τό όνομα της πεθαμμένης. Βγήκε από τά χείλι του.

Η Κλάρα έμενε σιωπηλή, σφίγγοντας έλαφρά τά χείλι της, σαν νάθελε νά πνίξη τά λόγια, που ήταν έτοιμα νά βγαούν άπ' αυτά, παρά την θέλησή της, και χαμηλώνοντας τά βλέφαρά της, για νά κρύψη τόν όγωνα που γινότανε μέσα της μεταξύ της περιφρονήσεως που ένωθε γι' αυτό τόν άνθρωπο και τού σεβασμού, που χρυστούσε στον πατέρα της.

Ό κ. ντε Κομπέρ γύρισε άλλοτε τά μάτια του, που τάχε προσηλώσει για μιά στιγμή επάνω της και έπε με φωνή άδύνατη:

— Έυασθ τόν θάνατο του παιπού σου, Κλάρα. Ξέρω πώς είσαι μόνη...

— Πράγματι... Θα σάς πληροφόρησε σχετικώς ό κ. ντε Σέμπρ, παρ' όλη την ύπόσχεσι, που μου έδωσε νά μη σάς μίληση ποτέ για μένα.

Ό κ. ντε Κομπέρ έδίστασε για μιά στιγμή, άκούοντας αυτή την ψυχρή φωνή και την κίτταζε πάλι.

— Γιατί δέν ήθελες νά μου μίληση, Κλάρα; Αυτός μου έδειξε τό καθήκον μου... Χάρις σ' αυτόν, βρίσκομαι έδω...

— Επί εικοσίενα χρόνια μέ ξεγύσατε. Πώς λοιπόν εύρεστήθηκατε, κύριε, νά θυμηθήτε σήμερα ότι έχετε έδω μιά κόρη;

Τά γλωμά μάγουλα του κ. ντε Κομπέρ κοκκίνισαν έλαφρά.

— Κλάρα έπαι, ξέρω πώς είμαι ένας πατέρας ένοχος.

— Δέν εινε μονάχα αυτό, ψιθύρισε ή Κλάρα.

— Ένας σπασμός πέρασε από τά κουρασμένα χαρακτηριστικά του κ. ντε Κομπέρ, ό όποιος έπαι μέ φωνή πνιγμένη:

— Ναι, και πρός τη μητέρα σου, τη δυστυχισμένη 'Αντζολίνα, φέρθηκα σαν τόν τελευταίο τών άθλών... Τό βλέπει, Κλάρα, άναγνωρίζω τά έγκληματικά μου σφάλματα και αυτό τό κάνω μπροστά σου, κόρη μου. Δέν σοφ κρύβω ότι ή τύψεις μου μέ βασάνιζαν πολύ τόν τελευταίο καιρό. Ευτυχώς, ό Τζιλ μου έδειξε τό δρόμο της έπανορθώσεως. Θέλεις νά συγχωρήσεις τόν πατέρα σου, Κλάρα;

Η μεγάλη και βαθιά χριστιανική ψυχή της Κλάρας συγκινήθηκε μπροστά στον έξευτελισμό αυτού του ανθρώπου μέ τά γκριζά μαλλιά, αυτού του πατέρα κι' αυτού του αύζουγο, ό όποιος ήταν ένοχος βέβαια, κι' ό όποιος όμως δέν ζητούσε νά δικαιολογηθή, αλλά ώμολογούσε μ' ειλικρίνεια τά σφάλματά του στο παιδί του.

— Ό παππούς μου έπαι, άπάντησε ή νέα, ότι ή φταγή μου μητέρα σας σωύρεσε λίγες στιγμές πριν πεθάνει και ότι του ανέστησε νά μέ μάθη νά προσεχωμιαί για σας. Αυτή την προσευχή δέν παράλειψα νά την κάνω ούτε μιά μέρα. 'Ακολουθώντας κι' έγώ τό παράδειγμα της, σας συγχώρησα, γιατί μέ ξεγύσατε έντελώς. Μά πρέπει νά είμαι ειλικρίνης, πατέρα μου: Αυτή ή συγγνώμη ήταν σκληρή για μένα, που έχω ψυχή πολύ άτελή και, συχνά, ή μνησικακία έναντιόν σας γλυστρούσε μέσα στην ψυχή μου.

— Μά τώρα, Κλάρα;

— Τώρα, πατέρα μου, δέν θα ξεγύσω ποτέ τό διάθημα, που κάνατε σήμερα κι' ή άνάμνησι που θα κρατήσω από σας, θανά χωρίς πίκρα...

— Δέν μπορώ νά σοφ ζητήσω περισσότερο για τη στιγμή. Πρέ-

πει νά φροντίσω έγώ νά σε κάνω νά ξεγύσης τό παρελθόν μέ τη στοργή μου.

Και άπλωσε πρός την Κλάρα τά δυό του χέρια μέσ' στα όποια έκείνη έβαλε χωρίς διαταγή τά δικά της...

— Γιατί, παιδί μου—έπρόσθεσε ό κ. ντε Κομπέρ—θα σε πάρω μαζί μου στο σπίτι μου, όπου βρίσκεται στο έξής, ή θέσι σου...

Η Κλάρα έκανε μ' άπότομη κίνησι και έπαι:

— Αυτό, όχι, πατέρα μου! Ένωθ νά διατηρήσω την άνεξαρτησία μου και νά κερδίσω ίσως τό ψωμί μου...

— Θα ήταν άσέπιο αυτό! έπαι ό κ. ντε Κομπέρ. Είτε τό θέλεις, ή όχι, ένα μέρος της περιουσίας μου θάρθθ νουίμως σε σένα μετά τό θάνατό μου. Είτε λοιπόν φυσικό ν' άρχισης νά τό χρησιμοποιήσεις από τώρα, όπως κάνει ή Μάττυ.

Η Κλάρα, καθώς άκουσε αυτό τ' όνομα, μάζεψε έλαφρά τά φρύδια της.

— Η θέσι που δέν εινε όμοια, έπαι, μέ της δεύτερης κόρης σας, ή όποια εινε πλούσια από τη μητέρα της.

— Έγας λόγος περισσότερο για νά φροντίσω έγώ για σένα. Έξέ άλλου, πρέπει νά έπινορθώσω την έγκατάλειψι στην όποια σ' άφησα τόσα χρόνια... Στο διάστημα αυτό, θα ξήρησε μέ στενοχώρια, φτωχικά ίσως...

— Όχι! δέν ύπέφερα... Ποτέ δέν έπιθύμησα νά έχω περιουσία, παρά για νά κάνω τό καλό γύρω μου.

— Έξέ άλλου, σάς λέω, πατέρα μου, ότι, έφόσον είμαι νέα και ύγιής, προτιμώ νά διατηρήσω όλη μου την άνεξαρτησία, έτσι κι' εργαζομένη. Δέν θα μου άρεσε καθόλου νά όφειλω σε σας; τά πάντα.

— Μά είσαι ή κόρη μου κι' ένα παιδί μπορεί νά δεχθή τά πάντα από τόν πατέρα του, χωρίς νά θιγθ ή περηφάνιά του.

— Μην έπιμένετε, πατέρα μου... Έγώ πάει την άπόφασί μου γι' αυτό τό ζήτημα.

— Μά τότε...δέν θέλεις νά μ' άκολουθήσεις στο Παρίσι;

Βασικά και ειλικρίνης άγωνία ζωγραφιζόταν στο πρόσωπο του κ. ντε Κομπέρ. Από τη στιγμή που είγε μπη μέσα σ' αυτό τό σπίτι, από τη στιγμή που βρισκόταν μπροστά σ' αυτή τη νέα, που ήταν παιδί του, ή μετάνοια είχε κυριεύσει ολοκληρη την ψυχή του, διακρινοντας τούς τελευταίους έγωιστικούς διαταγμούς. Έξέ άλλου, ή γοητεία που σκόρπιζε γύρω της ή Κλάρα είχε άρχισει νά επηράσει κι' αυτόν. Κατάλαβαινε ότι ή μεγαλύτερη κόρη του δέν έμοιαζε καθόλου της Μάττυ κι' ότι ή στοργή της θα ήταν πολύτιμη και μεγάλη, άν δεχόταν νά την παραχωρήσει στο μετασχημένο πατέρα της.

Τέλος, κ' ένα άλλο αίσθημα έκανε τώρα τόν κ. ντε Κομπέρ νά θέλη τη μεγαλύτερη κόρη του κοντά του, στο ίδιο σπίτι μ' αυτόν.

Η μεγάλη του ματαιοδοξία δέν μπορούσε παρα νά κολακεύεται μέ την έντύπωσι που θα έκανε στο Παρίσι ή ασύγκριτη ώμορφία της Κλάρας—αυτή ή ώμορφία που από την πρώτη στιγμή είδε πώς ήταν πολύ άνωτερη από της μητέρας της, και κάπως διαφορετική, γιατί ή 'Αντζολίνα δέν είχε ποτέ αυτή την άριστοκρατική, αυτή την άνοι των τρόπων της Κλάρας, ούτε και την βαθύτητα και την γεμάτη αντίληψι έκφρασι τού όλομωσ της. Καμμία γυναίκα στο Παρίσι, άπ' όσες τούλάχιστον ήξερε, δέν μπορούσε νά συγκριθή μαζί της κι' άσφαλώς δέν βάλεπαν οι ύποψιοι μητρές, προπάντων μέ τη μεγάλη πρόικα που θα της έδινε.

Μά ή Κλάρα άπάντησε ζωηρά στην έρώτησι του πατέρα της:

— Νά σας άκολουθώ; Και τί θάρθω λοιπόν νά κάνω στο σπίτι σας;... Έχετε εκεί μ' άλλη κόρη που την αγαπάτε...

— Α! Κλάρα! 'Αγιάζεις τώρα μιά ματωμένη πληγή! Ναι, την αγαπάω τη μικρή μου Μάττυ, τό δυστυχισμένο αυτό παιδί, που δέν μπόρεσα νά τού δώσω μιά καλή άνατροφή... Μά αυτή εινε τόσο άδιάφορη για μένα...

Και, μέσα στα μάτια του πατέρα, ένα δάκρυ έλαμψε:

— Έφυγε τις άλλες για τη Νέα 'Υόρκη και δέν ξέρω πότε θα την ξαναϊδω... Αυτό τό κάνει συχνά... Τι τά θέλεις; Κανείς δέν συλλογίστηκε ποτέ νά της πη, ότι ένας άνθρωπος έχει καθήκοντα κι' ότι ή ζωή δέν εινε μιά σειρά από ίσοιότητες και άπολαύσεις... Έτσι μένω συχνά μόνος, άφρωστος καθώς είμαι...

(Άκολουθεί)

Η μόνη της χαρά ήταν νά τού γράφει...